

REDACȚIA
strada Anlich Nr. 1

ABONAMENTUL
Austro-Ungaria:
an an 20 cor. pe 1/4
10 cor; pe 1/4 de an
or.; pe 1 l. și 2 cor.
de Duminică pe an
— 4 coroane.
Pentru România și
străinătate pe an:
40 franci.

manuscrise nu se napoiază

TRIBUNA POPORULUI

ADMINISTRAȚIA:
Arad, strada Anlich Nr. 1

INSERTIUNILE:

de un șir garmond: prima
dată 14 bani; a doua oară
12 bani; a treia oară 8 b.
și timbru de 60 bani de
fiecare publicațiune.

Atât abonamentele cât și
insertiunile sunt a se plăti
înainte în Arad.

Serisori nefrancați nu se
primesc.

urentul anti-tran- silvănean.

I.

Conștiința unității de rasă este
dintre cele mai mărețe cuceriri
popoarelor în veacul al XIX-lea.
S'a deșteptat în chiar toiu mi-
șarilor revoluționare din zorile acestui
veac. Când Napoleon dăruia gra-
țiele dintre singuraticile țeri și
pârțile de demarcațiune dintre popoare;
când deosebirile de rasă erau ame-
nțate a fi șterse de principiul
imperialismului napoleonist, con-
știința individualității etnice s'a ridicat
în reacțiune firească și a isbutit în
trăit a triumfa asupra principiului
strugător.

Cât de lent lucrează însă această
conștiință o probează mai ales pro-
cesul ei de evoluțiune la Germani.
La Napoleon până la întemeierea
arelui stat german prin Bismarck
Wilhelm I. la 1810, câte sferturi,
câte lupte, pentru încheierea atâtor
statulețe într'un întreg! German cu
german se ura și se prigonia; frații
și frații purtau între sine crâncen
boiu de exterminare, — până ce
putut să biruiască ideea cea mare,
propagată cu viu graiu de bărbați
politici luminați și în scris prin lite-
ratură, care totdeauna își are rolul
su principal la validitatea ideilor
mari și salutare.

Istoricul german Treitscke, căruia
semenea îi revine un merit con-
siderabil pentru promovarea ideii de
unire a rasei germane, ne povestește
în cas personal, dar foarte caracte-
ristic, despre greutatea ce întimpină
această idee. Tatăl său, bătrânul
Treitscke, era funcționar de stat în
Saxonia și din motive de patriotism
local era mare adversar al ideii de
unire a provinciilor germane în-
tr'un singur stat. Ear' când fiul
Treitscke a scris celebra sa istorie,
în care face apel la toate țările
germane de a se uni sub sceptrul
Prusiei, bătrânul a isbucnit în plâns
și a voit să isgonească pe fiul său
din casă, ca pe un rătăcit, care nu
ține la patria sa.

Atât erau de înăsprite raporturile,
atât de opuse curente numai călțva
ani înainte de săvârșirea operii de unire,
înecat e de mirat cum de-a putut în-
vinge geniul poporului.

Dar' prin crearea marelui stat
german, ideea unității de rasă nu
s'a ajuns încă ultimul grad de evo-
luție. Ea continuă a se desvolta,
bifurcându-se în două direcții: una
spre unitatea politică a tuturor Ger-
manilor din centrul Europei, care și-a
găsit expresia în noțiunea panger-
manismului și alta spre unitatea cultu-
rală. Amândouă însă, deși se spri-
ginesc reciproc și nu mai par a fi
utopice, progesează foarte încet.
Deosebirea de vederi politice și chiar
de cultură națională între Germanii
austriaci și cei prusiani este și astăzi
destul de mare, pentru a prevedea,
câ procesul de unire va trebui să

treacă încă prin veacuri întregi și să
învingă multe obstacole.

La rasa latină același sentiment
de unitate s'a deșteptat însă cu mult
mai palid și mai puțin lucrativ ca la
rasa germană, rămânând aproape ex-
clusiv în domeniul culturii.

Conștiința obștescilor comune a apro-
piat între sine popoarele latine, în-
demnându-le la o conlucrare cultu-
rală și în special de a se interesa
de frumusețile comune ale limbii.
O dovadă a acestor tendințe a fost
Felibrigiul și o strălucită apoteoză a
lor este „Cântecul gintei latine“ al
bardului dela Mircești. Astăzi însă,
— afară de Frederic Mistral, dulcele poet,
care pe plăurile provențale visează
o împărăție latină, — toată conștiința
unității de rasă la popoarele latine
se reduce la marginile strict inter-
naționale, sau cel mult la câteva
manifestațiuni platonice pe la diferite
congrese, în cari din când în când
se mai accentuează ușor de tot ideea
unității rasei latine.

La poporul nostru românesc,
conștiința unității naționale a fost
deșteptată de învățații transilvăneni
Șincai și Maior. După ei a dus ideea
marele apostol George Lazăr și a
sădit-o în pământul fertil al Româ-
niei.

Epoca în care ea s'a afirmat mai
puternic au fost anii dela mijlocul
acestui veac, căci atunci, prin miș-
cările sociale și literare, a străbătut
în toate părțile poporului român de
pretutindeni. A urmat întâiul act al
acestei conștiințe: unirea politică a
principatelor române la anul 1859.
La anul 1867 s'a făcut apoi falnicul
pas către unitatea culturală a tuturor
Românilor, prin alcătuirea unei insti-
tuțiuni comune, a „Academiei Române“.
Prin aceasta orice limită între po-
porul român, politicește despărțit, din
punct de vedere cultural a încetat
a mai exista. Intre anii 1892 și 1894
s'a manifestat apoi solidaritatea no-
astră națională, în care un moment
important a fost și apariția „Ligei
culturale pentru unirea tuturor Ro-
mânilor“...

Astfel că la sfârșitul veacului al
XIX-lea unitatea noastră națională și
culturală se părea a fi completă și
pusă pe baze solide, — ajunsă la un
grad ne mai atins în istoria poporului
român atât de bogat în lupte fra-
tricide.

Ideea unității politice adevărată că
n'a găsit intrare în conștiința noastră.
Așa zisul „dacoromanism“ este lan-
sat de adversarii noștri din cauze bine
cunoscute. Nici cei mai temerari po-
liticieni sau istorici români de astăzi
nu-l susțin sau îl socotesc cel puțin
ca intempestiv. Motivele residă în con-
vingerea generală că pentru a crea
un stat unitar român suntem un po-
por prea mic, ear pe de altă parte,
unitatea politică nu este nici decât o
necesitate imperativă pentru a ne
putea desvolta în direcție culturală
și națională, adică în cele două di-
recții cari condiționează viitorul unui
neam. În marginile teritoriale de astăzi
și în raporturile de reciprocitate
la cari au ajuns toate fracțiunile po-

porului nostru, — aceea desvoltare
poate să se efectueze în mod unitar,
renunțând chiar cu desăvârșire la
ideea unității politice.

Estă deci formula noastră de
operațiune fixată, așa cum s'a cris-
talisat ea după frământări și muncă
comună de un veac. De aici trebuie
să pornească toate faptele noastre
în viitor. Dar spre acest scop ea
trebuie susținută și apărată în po-
triva tuturor pericolelor ce se ridică
împotriva ei.

Revisuirea! *Intr'un articol de
fond remarcabil, „Alkotmány“ de la 13
c. arată cum între Unguri bântue, cu
cea mai mare furie, cearta profesio-
nală. Inseși cele petrecute în zilele din
urmă în Dieta și în sălile de scrimă,
sunt rezultatul acestor certuri. Bánffy
face intrigi, ajutat de protestanți, pen-
tru a crea greutăți catolicilor, cari îl
spriginesc pe Széll. Intre kossutisti ace-
eași cauză: protestanții de la „Egyetér-
tés“ sunt certați cu Ugron și soții încr
de pe vremea când la ordinea zilei erau
proiectele politico-bisericești. Ura de atunci
ține — spre cea mai mare bucurie a —
Ovreurilor!*

Un cuvânt mai mult, zice numitul
ziar, ca să cerem revisuirea!

Din Dieta.

— Ședința de la 13 l. c. —

S'a continuat desbaterăa asupra bud-
getului ministerului de agricultură.

Primul orator a fost deputatul Kom-
jathy Bé'a. Datoria și agendele ministrului
de agricultură oratorul le expune în scurta
frasă, că viața de stat actuală trebuie în-
tărită prin buna gospodărie cu pământul
maghiar. Intărită și lătită trebuie — zice
— rassa maghiară, care este elementul și
puterea statului maghiar. În locul al do-
ilea — zice — trebuie să ameliorăm și să
facem permanent venitele pământului ma-
ghiar. Spre acest scop și după a sa pă-
rere, Komjathy propune: 1. Micile pose-
siuni, cari se găesc în mână maghiară,
trebuie să le sporim; 2. Este nevoie de o
corectă politică de colonizare; 3. Este o
datorie a noastră să stăruim, ca să în-
lesnim populațiunii din Alföld a-și câștiga
pământ și avere. În fine accentuează —
oratorul — că cel mai potrivit mijloc
pentru atingerea scopului este: o politică
socială, conștientă și corectă.

A trecut apoi Komjathy asupra temei
despre emigrări, cerând măsuri potrivite
pentru împiedecarea lor. Polemisează apoi
cu baronul Feilitsch, combatând expunerile
acestuia privitoare la latifundiile din Alföld.
Același lucru îl face și cu ministrul de co-
merciu, care s'a plâns că valoarea grâului
unguresc scade, și că în Ungaria crește
importul grâului românesc. Komjathy însă
arată cu exemple, că grâul unguresc n'a
perdut nimic din valoarea sa, și declară că
nu primește budgetul.

Al doilea a vorbit la acest obiect de-
putatul Kristóffy József, despre latifundii,
combatând și el părerile din ședința trecută
ale baronului Feilitsch și spune, că aci e
nevoie de un „numerus clausus“. Dinsul nu

este învoit cu îmbucătățirea marilor posesii
și accentuează necesitatea desvoltării demo-
cratice a singuraticelor clase. Impărțirea
liberă a posesiilor de pământ — zice —
să fie idealul nostru.

Amintind apoi și de chestia naționali-
tăților, Kristóffy a zis, că toate vorbirile ce
s'au făcut pe tema aceasta sunt numai de
o valoare academică, câtă vreme nu vom
lega de ea problema raporturilor economice
Primește budgetul ministrului.

Al treilea orator a fost deputatul Bu-
zách Ferencz, care a vorbit despre miseria
Butenilor și despre blăstămățiile Ovreurilor
Bietul popor rutean — zice — și acum lucrează
la Jidani, se împrumută dela Jidani, car
în schimb îi trag camete enorme și-l ni
micesc materialicește cu desăvârșire.

La finea ședinței Kossuth Ferencz a
propus și s'a hotărât, ca la 15 Martie ca
mera să nu țină ședința.

Alegerile pentru Sinod.

Cu privire la pregătirile pentru
alegerile sinodale din eparchia Ara-
dului primim încă următoarele știri:

În cercul Radnei fruntașii au sta-
bilit să susțină, ca și în trecut, can-
didatura dlor Ioan Beleş și Sava
Raicu.

În cercul Buteni, unde protopo-
pul Giorgia lucrează din resputer
să scoată deputat pe cumnatul său
dr. T. Popescu. candidaază dnii N.
Mladin și Dr. G. Popa. Reușita lor e
sigură.

În cercul Halmagiului singuri
candidați sunt dnii P. Truția și dr. C.
Groza. În cercul Belișului candidați
sunt dnii D. Negreanu și P. Paș-
embiu foști deputați și în sesiunea
trecută, ear' în cercul Belișului dnii
Dr. Iustin Pap și P. Gavrillette (nou)

Chestiunea școalelor din Brasov

(Articol final)

După-ce am cercetat această Ches-
tiune din toate punctele de vedere și în
toate amănuntele ei, să ne punem acum
întrebarea, sine ira et studio: Ce e de fă-
cut? Cât pentru noi, omenii grupați în
giurul „Tribunei Poporului“, nu ne este di-
loc greu a precisa răspunsul nostru.

Știut este, că noi aceștia, nimic nu
dorim mai bine, decât ca pe bazele egale
îndreptățiri să ajungem la o înțelegere fră-
țească cu compatrioții maghiari. Dorim
din suflet, ca diferendele dintre noi și ei
să fie complanate pe cale pacnică, pe cale
amicală, după cum amicii noștri au spus
încă în primul număr al „Tribunei“ din
anul 1884, și să putem conlucra cu dînși
din toată inima și din toate puterile la în-
florirea patriei comune, ai cărei credincioși
fii și cetățeni suntem.

Fruntașii noștri cei mai autorizați a
accentuat la toate ocaziunile acest punc-
t de vedere al nostru. Așa d. p. amintim
caldele cuvinte, prin care Prea Sfinția Sa
părintele Episcop N. Popea a dat expresiuni
sentimentelor noastre, cu privilegiul banche-
tului dela instalarea P. S. Sale Episco-
pului nostru Iosif Goldiș, zicând:

„... Dacă ne vom alia frățește, pe
bazele egale îndreptățiri, noi Români
și Ungurii vom forma aici o țară, și

care nici porțile iadului nu o vor birui. *Suum cuique! Nici odată noi n'am voit suprematisare, ci luptă dreaptă am purtat pentru drepturi ce ni se cuvin.*"

Din inima noastră a grăit venerabilul prelat și aprobăm și astăzi toate aceste cuvinte ale sale.

Știut este mai departe, că pentru aceasta ni-am atras în multe rânduri ocară „autorizaților” dela Sibiu și a altor „naționaliști” de pânura lor. Am fost huliti și insultați ca vânduți Ungurilor, ca „înfrății” etc. etc.

Cu toate acestea noi persistăm neclintii în credințele noastre, și declarăm și cu acest privilegiu, că vom fi totdeauna alături cu aceia cari vor conlucra în bună credință la împăcarea Românilor cu Maghiarii.

Nici odată însă nu ni-am închipuit această împăcare cu supunerea necondiționată a Românilor, cu renunțarea lor la viața, la cultura și la drepturile naționale ce li se cuvin.

Destul de bine a accentuat P. S. Sa Părintele Popea cum înțelegem noi împăcarea: *Suum cuique!* Basa nu poate fi decât egală îndreptățire, garanții de viață și dezvoltare națională și în consecință respectarea necondiționată a drepturilor ce le avem după lege, constituție, dreptate și echitate.

De aceea declarăm sus și tare, că pentru a putea sta măcar de vorbă cu actualii stăpânitori, așteptăm dela ei, ca măcar ceea ce aveam până astăzi, ca posesiunea actuală în drepturi și instituții culturale, să ne rămână întreagă și neștirbită. Altcum de geaba ar fi toate declamațiunile de pace și frăție.

De aceea, chiar în interesul posibilității unei înțelegeri între Români și Maghiari, declarăm, că foarte rău a făcut guvernul presedat de dl Coloman Széll, de a impus cu volnicie, și în mod absolut ilegal, cunoscuta soluțiune în chestiunea școalelor din Brașov, prin care am văzut că este amenințat caracterul românesc al celor mai bune institute naționale de cultură ale noastre, și este în același timp grav violată autonomia bisericii noastre ortodoxe, înarticolată în legile țării și sancționată de M. Sa Monarhul.

Și mai rău au făcut organele bisericești, cari au acceptat-o, și în loc să protesteze contra silei și a violenței, au chiar aerul de a aproba și de a coperi cu consimțământul lor ilegalitatea guvernului.

Rău, în fine, au făcut, nespun de rău, acele organe de publicitate pretinse naționale, cari, în loc de a lumina opinia publică românească; în loc de a infiera ilegalitatea; în loc de a condamna pe aceia dintre noi cari direct sau indirect au contribuit la săvârșirea ei; în loc de a face apel la obștea românească ca să sară întru apărarea unor bunuri morale atât de importante, au avut lipsa de dignitate de a preamări o măsură păgubitoare, numai pentru-ca să facă pe voia cutărui patron; și fără de a întreba de voința, de drepturile și interesele poporului românesc.

În vina tuturor acestora, noi nu voim să cădem.

De aceea, acum în ora a unsprezecea, constatând că toți aceștia au lipsit dela datoria lor românească, facem apel la toți Români de bine, la toți aceia cărora le zace la inimă soarta neamului și a limbii, a bisericii și a culturii românești, ca să ne dăm mâna cu toții, să intrăm în luptă și să salvăm ce mai este de salvat!...

Din fericire, nemuritorul Șaguna a pus organizația bisericii sale pe baze constituționale. Prin urmare nici comitetul bisericii Stului Nicolae din Brașov, nici Eforia școlară de acolo, nici chiar consistorul din Sibiu nu au ultimul cuvânt în grava chestiune ce ne preocupă. Mai e Sinodul arhiepiscopesc, și mai e în cele din urmă Congresul național bisericesc. Aceste două înalte corporațiuni au dreptul să se pronunțe în ultima instanță și să facă din propria lor inițiativă toți pașii necesari pentru salvarea autonomiei atacate a bisericii. Sperăm că acestea își vor face datoria, și le provocăm sărbătorește să și-o facă, întreagă și fără șovăire, căci nu e permis să uite, că mai ales lor li-a incredințat Șaguna paza și apărarea constituției.

Așteptăm dar, ca Sinodul și în urmă Congresul să arate Metropolitului și consistorului, că au părăsit terenul legal, când au acceptat fără protest, și fără măcar de a le consulta și pe ele, soluțiunea impusă de guvern; să arate Metropolitului și consistorului, că este o lipsă de dignitate, a prezenta lucrul în public, ca și când nici o primejdie n'ar fi la mijloc și să afirme sau să ne facă să credem, că ei singuri ar fi propus această soluțiune, în interesul bisericii și al școalelor din Brașov; să arate Metropolitului și consistorului, că este o umilire și o insultă pentru organele bisericești, a pretinde în publicitate, că în cassa centrală din Budapesta averea unei biserice românești este mai sigură decât în cassele consistorului...

Așteptăm mai departe, ca Sinodul și pe urmă Congresul să facă toți pașii necesari, pe lângă guvern, și la nevoie pe lângă Majestatea Sa, pentru a le dovedi ilegalitatea comisă, și a sili guvernul să intre în lege și să o respecte. Dar dacă nu vor isbuti, datorința le este a face să se știe, că *Românii ortodocși nu renunță de bună voie la nici o virgulă din scumpa lor constituție bisericească și și rezervă pentru alte timpuri restabilirea ei întru toate.*

Acestea sunt de făcut, și sperăm că se vor face. Chestiunea școalelor din Brașov nu e deci de loc rezolvată, pentru biserică și credincioșii ei, ci mai virtuos acum intră în stadiul ei cel acut.

La lucru dar! Dumnezeu nu ne va părăsi, dacă nu ne vom părăsi noi înșine cauzele noastre cele drepte!

Scrisoare din Budapesta.

— Constituirea parohiei române. —
Noul preot. — Bucurie mare. —
Vorbitorii —

Fiecare Român gr.-or. din Budapesta e pătruns de o bucurie nespun de mare; azi fiecare dintre noi mulțumite și laude aduce bunului Creator, că basă s'a pus unei parohii române gr.-or. Și cu drept cuvânt putem fi veseli, pentru că azi nu mai cerșim mila altuia pentru locaș de a ne ruga lui Dumnezeu, că de azi înainte și noi vom avea un sfânt locaș pentru rugăciunile lui Dumnezeu, că la zile mari și noi, ca tot credinciosul, vom auzi sf. slujbă în dulcea noastră limbă, că vom avea și noi un preot din sângele nostru, căruia să ne plângem necazurile și de la care mângâiere să așteptăm, că pe morții nostri nu-l vom mai plânge în limba neînțeleasă de noi.

Bazele frumoase și laudabile inițiative de a se înființa o parohie română gr.-or. aici în Budapesta — au fost puse prin conclusele luate în adunarea din 11 Martie 1900, despre a cărei decurgere îmi iau voia, ca în următoarele să raportez Onor. cetitorii, cari în coloanele prețuitului D-voastră ziar au avut ocaziunea a citi despre această inițiativă.

La oarele 5^{1/2} un frumos număr de credincioși români s'au prezentat în sala hotelului „Regina Engleză”. Colecându-se subscrierea fiecărui membru prezent, se alegi cu aclamațiuni de președinte ad-hoc Ilustritatea Sa dnul Iosif Gal, care în frumoase cuvinte arată însemnătatea bisericești ca factor moralizator, necesitatea imperioasă a înființării ei pentru Români din Budapesta — cari după constatarea dlui G. Bogoevici se urcă la 450 de suflete — face pe scurt istoricul despărțirii Românilor de biserica greco-vilachă, ear' la urmă vine cu propunerea, ca Ro-

manii gr.-or. din Budapesta să se tuească într-o parohie independentă. Această propunere e primită cu aclamațiune de întreaga adunare. Înaintea se trece la desbaterea mai detaliată a modalității înființării parohiei, și două liste de subscrieri: una pentru tribuirea anuală la susținerea bisericii, alta pentru împodobirea acesteia. B. dintâiu s'a adunat suma de coroane — ear' pe a doua 1280.

Președintele-considerând că mai departe, că metropolitul și episcopul Arad încă vor ajuta cu ceva — suma subscrișă este de ajuns pentru rirea speșelor cu atât mai virtuos, persoana, cu care s'a înțeles pentru de paroh, nu pretinde ca remunera de cât suma de 300 fl.

La propunerea dlui președinte cu aclamațiune de paroh dl B. care în cuvinte frumoase mulțumesc nărei pentru încrederea, ce i s'a dat, față lui Dumnezeu face promisiunea că cu scumpătate și sfințenie va serica, cărei azi basă i-s'a pus.

Se trece la alegerea comitetului chial și a epitropilor. În comitet s'au Emil Babeș, I. Canidachi, Dr. A. Dumof Dr. I. Gal; Dr. Lupșa; Dr. Iuliu Puș G. Rațiu, Silviu Suciu, G. Sârb și G. lescu și Liuba.

Înainte de a se închide ședința cuvântul dlui Dr. E. Cristea, care vine frumoase și alese ca flu al metropolit salută cu căldură pe parohie și îi dorește prosperarea frumoașă mai târziu să ajungă la de frunte tropiilor noastre, ear în numele tinerimii noastre într'un mod fermecător Lăzăr exprimă sentimentele de ale tinerimii, asigurând pe comitet de ginul, la care a apelat; căci „de păstria și cu frica lui Dumnezeu am fost scuși și alipirea și dragostea față noastră sf. biserică nici odată nu va în inimile noastre; tinerimea, când mată să-și facă datorința, știe cu mate să și o îndeplinească”.

DIN ROMANIA

O mare primejdie națională. Dința de la 26 Februarie v. a Camerăne deputatul Zăgănescu a făcut toarea interpelare:

„Față cu dificultățile ce guvernul pînă pentru echilibrarea bugetului; votarea ce aproape zilnic o făceau sporile de contribuțiuni ce apasă poporul, fără ca ele să ajungă să realizeze echilibrul bugetului, precum și față de cristă realitate cum că populațiunea

FOIȚA „TRIBUNEI POPORULUI.”

Sfârșit.

Pe lumea cea de 'nchipuire
În strălucitul meu palat...
Trag clopote... ca 'n mănăstire
Răsună înnuri de 'ngropat.

Sicriu-I plin de lăcrămioare,
Ear viorele 's căpătâiu,
Un crin de apă la picioare,
Un crin și-o floare de lămâie.

Un vâl de-asupra din dantele...
Pe o haină albă de atlas,
Vedeți — e visul vieții mele...
Care nici ca vis nu mi-a rămas.

Să nu-l mai știe tot norodul,
N'as vrea la nime să 'l mai spuși,
Voia singură să-i cânt prohodul,
S'asteru pământ asupra lui.

În lumea 'n care era mire
Și eu mireasă... la palat,
Pe lumea cea de 'nchipuire
Trag clopote — ca 'n mănăstire
Resună înnuri de 'ngropat.

Sibiu, Martie 1900.

Maria Cuntan.

PURUREA VESEL...

(Traducere din limba germană.)

(Urmare și fine)

— Voiu, trece și preste anii junești cât se poate de repede. Era să mă fac neguțător, însă durere, de pretutindenea am fost dat afară: „Suchiatul acela ride într'una”, îmi zise unul; „să stai de model pentru placatele de reclamă la cafelei lui Katrein sau pentru o firmă de cacao”, zise altul. „Dta vezi? de drum că nu ești bun de neguțător”.

Bine, ziceam, ești tînăr și în putere, ear țeara are lipsă de brațele tale; m'am prezentat la comanda de întregire unde mă înrolară la artilerie.

Aicia—vorba Românilui,—m'am ferit de ploie s'am dat în noroae! Abia cred, că în decursul celor trei ani de serviciu să fi fost două săptămâni fără arest. Am ris în front, în decursul exercițiului, am ris la călărit, ba am ris chiar și la înmormântarea unui general.

Risul din urmă a adus cu sine zece zile arest înăspriț. Comandantul bateriei era de părere, că eu îmi fac haz din moartea generalului. Închipește-ți—eu, care nici nu l'am cunoscut, ba nici n'am auzit de numele lui, să-mi fac haz de el? La raport când mi s'au dictat cele zece zile de arest, am ris.

„Dta ești bun de pușcărie!” îmi sbieră căpitanul infuriat. „Ești o miserabilă

creatură”. Am ris earăși. Dela raport în arest și de acolo în observatorul militar, având mai marii mei firma credință, că risul meu stereotip ar fi urmarea unei hăbăucii.

Nici aicia n'am stat mult. Pe lângă un testimoniu medical, în care se adăveria starea mea normală, fui transpus earăși la baterie.

De aici încolo potop de pedepse. Arest, arest înăspriț, fiare, legat la stîlp, cu un cuvânt toate pedepsele posibile militare se întrebunțară, dar fără rezultat.

Îți poți închipea bucuria mea, când timpul preacris s'a sfârșit.

Speram să ajung suboficer, înzădar; căci rămăsei tot numai artilerist. La căpitanul meu îi părea rău, că nu mă putea încă degrada.

Ei zicea, că și rangul de artilerist e prea mult și că nici acela nu l'am meritat.

Nu trecu mult și mă văzui earăși civilist. M'am bucurat ce-l drept, însă—durere—bucuria mea a fost de scurtă durată, căci soarta mă persecută acum și mai mult.

Nu-mi găsim ocu așie, ear foamea mă tortura, dar Franz Richter rînea. A junei să cerșes — mă jăluam pe la ușile oamenilor și când le spuneam de foamea ce mă redca cu zimbetul pe buze, c'o fată liniștită de ai fi crezut că tocmai în momentul acela am fost luat dejunul la vreun mare restaurant, mi-se închidea pretutindenea ușa alegându-mă numai cu fel de fel de ocări?

Cu mare necaz, ba pot zice că plarea aduse cu sine, de îmi găsiu șie la o societate de înmormântare val—când se leagă odată răul de om gat și te urmărește pas de pas. Nici tîmănă n'am stat în acea slujbă și jăl familii se și plînsără în contra me când: unul dintre ciocli e atât de simț, încât ride chiar și la înmormântare par'că el ar fi moștenitorul.

Mă concediară și de aici. Eram pe drumuri. Neorocirea aceasta îndură mult, căci murind o rudenie m'apartată, mi-a lăsat ca moștenire mulță pentru mine destul de înșă. Bucuria îmi era mare, și cu drept — căci acum eram pentru prima oară dreptățit să rid.

Cu paralele moștenite mi-am apoi o spălătorie, care îmi mergea de bine. Servitoarelor, cari îmi aduceau fele, le convenia nutra mea — purtăbitoare. Mai ales una — o blondă, și cu drag la mine, ear' eu, nu mai puteam deveni nevasta mea.

La ospetul nostru riser pentru oară. De atunci încoaie earăși urmeară amare. În urma nutrei mele se născu mine și nevasta mea divergențe, ne și și în sfârșit ajunse treaba la divorț. Pentru ce? pentru că la înmormântarea creș ai fi risi în ziua în care m'adese de balabusta mea, am ris pentru oară cu drept cuvânt.

În urma atător neplăceri ce le din pricina nutrei mele, veniiu la

le în mare decreștere, pe când străinii ce
scușec în această țară, mai cu seamă jidani
un spor colosal după cum ne arată sta-
stica oficială. Români născuți 518.489 și
morți 536.835. ear jidani născuți 157.289 și
morți 102.695 aceasta într'un timp de 20 ani.
Jidani au o decreștere a populației de
8.351 ear jidani sporesc numărul lor cu
6.183; am onoare a interpela pe dl prim-
ministru și în speciel pe dl ministru al fi-
nanțelor, rugându-i să bine voiască a-mi răs-
punde, dacă nu gândesc că este sosit timpul
guvernul să contribuie la însăntătoșirea
fizică și morală a populației, precum și
stabilirea echilibrului sdruncinat al înmul-
țirii ei—și de drept la dobândirea unor ve-
nituri principale pentru Stat, procedând fără
întârziere la înființarea monopolului vânzării
virtuoaselor.*

In aceeași ședință se respinge cu 61
voturi, recunoașterea d-lui G. I. Zernescu,
român din Transilvania, domiciliat în Plo-
ești.

D. St. Belloiu, regretă că un român
din Transilvania a fost respins, pe când
toți străinii sunt admiși. Acest lucru, spune
el, este o rușine pentru un parlament ro-
mân.

D. F. Corlătescu, protestează contra
ședințelor d-lui Belloiu, rugând camera a
decide să nu se treacă aceste cuvinte în
procesul verbal.

Da explică cauza nerecunoașterii ca-
merelor de cetățean a d-lui Zernescu, ar-
mând că acest domn a iscalit un manifest
public în contra guvernului conservator...

Va să zică Român demn de a fi re-
cunoscut de cetățean român ar fi numai
cel ce ar iscali manifeste conservatoare?
Ciudată politică.

Renta școalelor din Brașov. Sâmbătă
a apărut în „Monitorul oficial” al României
legea votată de parlament, și sancționată
de M. Sa Regele Carol I. pentru asigurarea
rentei anuale ce statul român o datorește
școlii române gr. or. din Brașov pentru
liceul și școala reală română.

Din Austria.

Scandal în Reichsrath.

In ședința de ieri (13 l. c.) a Reichs-
rathului din Viena earșei s'au petrecut lu-
tururi, cari numai scandaluri se pot numi
și de astă-dată.

Deputatul Kosinsky s'a ocupat anume
în terminul aspri de un membru al casei
domnitoare, de arhiducele Frideric. A spus
anume, că în Ostrau a fost arestat un mun-

că muș hit obrazului sunt defectuoși. M'am
hotărit deci a mă supune unei operațiuni.

Se uită la orologiu și zise:

„E timpul — trebuie să plec.”

Plecarăm deci. L'am petrecut până la
poarta spitalului. Dorindu-și apoi succes bun,
ne despărțirăm. După o frățeească stringere
de mână, prietenul meu dispăru

După un interval de trei săptămâni îl
întâlnii earșei.

Ochii lui luciau de bucurie când m'au
zărit, dar ce să vezi? Fața lui avea acum
o expresie atât de dureroasă, încât ai fi cre-
zut, că i-s'ar fi comunicat că toate rude-
niile și cunoscuții lui au murit loviți de
dambă.

— Ce mai faci? cum o duci? L'am în-
trebat uimit?

— N'am nict un noroc. Compătimente-
mă numai, strigă el. Operatorul trebuie că
a tăiat prea adânc, căci acum am fața unui
condamnat la moarte!

Mi am perdut deja toți mușterii, de
păzire fiind, că o crimă oare care îmi neli
niștește conștiința.

Cu nevasta mea m'am împăcat earșei,
și trăiesc acum, mulțumesc Domnului, foarte
bine, căci m'ura d'acum n'o mai supără.

Tradusă de Flott.

itor, pentru-că a insultat pe arhiducele.
Continuând, deputatul Kosinsky a zis:

„Dacă arhiducele Frideric își umple
buzunările cu milioane din sirquința mun-
citorilor și dacă pentru el lucrează neîntrerupt
mii și mii de muncitori,—atunci și în lupta
economică arhiducele este egal cu muncito-
rul. Protestez, ca grevele să fie privite ca
ofensă în contra casei domnitoare. Dacă
așa se procede, atunci prin aceasta cu greu
se va pute nutri în muncitori sentimentul
dinastic.

„E lucru regretabil, că prinții dom-
nitori se găesc în societatea cavalierilor hoți
cum sunt: Rotschild, Larriș și Gut-
mann-ii”. (Schöenerer și social democrații
strigă: Usurarii de cărbuni!)

Vicepresidentul Prade n'a îndrumat
pe orator la ordine; din astă pricină mi-
nistru-president Köber, infuriat, a alergat
pe coridor și a invitat pe presidentul Fuchs,
ca acesta să provoace la ordine pe orator.

Când Fuchs a urcat podiul, a fost
primit cu sbierăte enorme. După puțină li-
niște, presidentul Fuchs a început:

„Deputatul Kosinsky a insultat pe ar-
hiducele Frideric...”

N'a putut însă continua, căci o larmă
teribilă și tropote șgomotoase au umplut sala.
ear social-democrații sbierau: „Vampiri!
Vampiri!”

Presidentul Fuchs: Deputatul Kosin-
sky a vorbit în ton nemă auzit despre un
membru al familiei domnitoare, și pentru asta
il provoc la ordine.

Intr'acestea Schöenerer și social-de-
mocrații au început să sbiere în cor:

„Cavaleri hoți! Bandiți!”

Schöenerer, admoniat din partea presi-
dentului Fuchs, din nou a erupt:

„Obraznicie, nemernicie, ticălogie!”

Wolf (cătră presidentul): Ce-ți pasă
d-tale de arhiducele Frideric?!

Fuchs a trebuit în urmă să părăsească
masa prezidențială și, într'un șgomot asur-
zitor, vice-presidentul Prade a fost silit să
suspendă repede ședința.

NOUȚĂȚI

Arad, 14 Martie 1900.

Campania electorală pentru mandatul
de la M.-Radna a început deja. Sunt doi
candidați maghiari, amândoi guvernamen-
tali: Dr. Vancsó Gyula, directorul averilor
lui Nádasdy, și avocatul Dr. Nemes Zsigá.
„Aradi Közlöny” scrie, că în Soborșin s'ar
fi lipit deja placate românești cu numele
lui Nemes. Desigur că acele placate nu
sunt însă tipărite de Român!

O Româncă artistă. Am înre-
gistrat de mai multe ori în ziarul
nostru succesele artistice ale d-șoarei
Onițiu din Seghedin, fiica venerabi-
lului jude la tribunal Alexe Onițiu.
Cel mai nou succes al d-șoarei Oni-
țiu este cel reperat Duminecă după
ameazi, la concertul pe care office-
rimea l'a arangiat în salonul de mu-
sică în parcul din Seghedin. Toate
foile locale sunt pline cu laude bine
meritate la adresa d-șoarei Onițiu.
Are voce dulce, bine cultivată, cântă
cu simț și precisiune, că este un ade-
vărat deliciu s'o ascuți. Duminecă a
cântat din „Hugenoiți”, aria superbă
dar și grea a pagului și romanța
senină „Serutarea” de Aditti, în care
d-șoara Onițiu a dovedit că pesede
o voce nu numai cristalină, dar mlă-
dioasă, în cât trilele din susamintita
piesa a pus în uimire întreg publicul
și a stors adevărată furtună de aplau-
se, după cum i-s'a oferit și un foarte
frumos buchet de flori.

O felicităm și noi cu căldură.

DI Cantacuzino la Viena. Primul-ministru
al României, dl G. Gr. Cantacuzino, oprin-
du-se săptămâna trecută la Viena, a fost
primit în audiență particulară de M. Sa
împăratul Rege, Joi după amezai, în 8 l. c.
Sâmbătă M. Sa a dat un prânz în onoarea
premierului român, ear ministru Golu-
chowski i-a făcut o vizită.

DI Cantacuzino a plecat Duminecă din
Viena, întorcându-se în țeară.

Reuniunea română de musică” din
Sibiu și-a ținut Duminecă adunarea ge-
nerală extraordinară în o sală a seminaru-
lui Andreian. Prezenți au fost 39 membri.
Singurul obiect la ordinea zilei era a-
legerea de membri în comitet—după-ce ve-
chiul comitet a demisionat „nemulțumit fiind
cu lămuririle date de presidentul M. Voilean
referitor la cuprinsul foitei publicată în
nr. 9 al „Telegrafului Român”.

Presidentul înainte de deschiderea
adunării a expus în mod cronologic faptele
ce s'au părădat în ultimul timp în sinul
Reuniunii și al comitetului ei. S'a dat apoi,
la cererea expresă a membrilor, cetire ac-
telor de demisie încurse dela: dirigentul
de musică T. Popovici și de la membrii co-
mitetului.

Se încnge apoi o discuție animată pe
tema, dacă Reuniunea aproabă sau nu ți-
nuta presidentului față de dirigentul de
musică și față de Reuniune însăși. Nepu-
tându-se clarifica situația, s'a recurs la vo-
tare nominală înainte de începerea votării
presidentul a spus că din motive de disci-
plină prezența elevilor de teologie nu o află
de binevenită și de aceea, la rugarea pro-
fesorului Dr. Stroia, elevii de teologie — de
altfel membrii activi — părăsesc sala.

Rezultatul votării a fost: votați 19,
pasivi 4, mulțumiți cu lămuririle 2, nemul-
țumiți 13.

Presidentul imediat după anunțarea
acestui rezultat și-a tras consecunțele: a
depus rezoluția și a părăsit sala. Fiind și
comitetul demisionat, adunarea a însărci-
nat pe membrul N. Bența să convoace, ca
president ad hoc, o nouă adunare generală
extraordinară, care se va ține Mercuri.

Depărtat fiind astfel presidentul, care
și uitase de chemarea sa de president,
credem, că liniștea va reintra în Reuniune.
Noi dăm șfat membrilor a pune umăr la
umăr și prin bună înțelegere a nu lăsa să
se desmămbreze o frumoasă Reuniune.

„Tribuna”.

Scandalul continuă. „Vaterland” con-
tinuă să acuze pe baronul Bánffy în chestia
cassei electorale. Tot așa și „Information”.
Intre altele se afirmă că conșil Andrássy
Gyula și Csáky Albin au refuzat să fie
secondanți ai lui Bánffy, când au fost
rugați, pentru motiv că socotese incorectă
fapta lui Bánffy care într'adevăr, n'a dat
seamă de cassa electorală.

Toate acestea supără pe amicil lui
Bánffy. A făcut senzație mai ales o tele-
gramă a lui Szemere (cel cu „nem boldog
a magyar”), care își exprimă admirația
pentru Ugron și îl felicită

Adio 1/13! Cu ziua de azi începând
— cum am mai spus deja — 1/14 avem
să seriem de-aici încolo totdeauna la în-
ceputul fiecăreia din cele 12 luni ale anului
după calendarul vechiu sau Iulian; ear 1/13,
ca tot ce și-a împlinit cursul în vecinicia
acestei lumi, — este îngropat pentru vecie
cu cinstea cuvenită. Duchul vremii l-a pro-
dus, și tot el l-a și sfârșit. Adio dar, 1/13!
Dispari în pace. Cursul și-l'ai împlinit cu
netăgăduită punctualitate, și acum mergi
de-ți dă seamă de isprăviile tale înainte
marelui Cesar.

Grevele minerilor din Austria. Luni
seara partidul social democrat a ținut în
Viena cinci adunări, în cari s'au ocupat cu
ținuta guvernului și a parlamentului aus-
triac în afacerea grevei minerilor. Una din
aceste adunări, fiind-că în debaterile sale
a insultat aspru pe membrii guvernului, a
tost disolvată și astfel participanții adunării
au arangeat marș demonstrațiun în strade.
Poliția însă cu baionetele scoase i-a îm-
prăștiat și a arestat pe mai mulți inși dintre
demonștranți.

Adunare populară contra parlamen-
tului unguresc. Duminecă după amezai
muncitorii din Budapesta au ținut acolo o
mare adunare, în care au vestejit în ter-
minul aspri corupția parlamentară. Autori-
tatea politică a fost reprezentată prin că-
pitanul Krecsányi Kálmán cu mare asis-
tență polițială. În două rânduri căpitanul a
provocat la ordine pe oratori pentru critica
aspă ce-o făceau partidelor din parlament.
Oratorii Izrael Jakab și Klárik Ferencz au
biciuit mai ales purtarea deputaților, cari
se acuză reciproc în parlament și prin văr-
sare de sânge voesc să-și spele murdă-
riile.

Bucurie în familia princiară italiană.
Se vestește din Turin, că princesa Elena,
soția prințului de Neapol, a născut Sâmbăta
trecută un prințisor. Afăt mama, cât și
nou-născutul sunt bine. Botezul va fi azi,
14 l. c., pentru care au plecat la Turin și
ministru-president italian Pelloux și presi-
dentul senatului Saracco. Ca nași ai prinți-
șorului vor figura contele de Turin și gene-
ralul Besorri.

Procesul de presă al lui Perczel Dezsó.
Noua foaie săptămânală ungurescă „Radi-
kális” din Budapesta a ofensat greu în 1-ul
șeu număre pe Perczel Dezsó, presi dential parlamentului unguresc. Din pricina aceasta, dl
Perczel a intentat proces de presă pentru
vătămăre de onoare și pentru calomnie în
contra autorului articolului. Proprietarul și
redactorul foii este Kasis Péter, care este
și vicepresident al partidului radical de
curend constituit în capitală.

Mare incendiu în comitatul Liptó.
Sâmbăta trecută un grosznic incendiu a
pusuit în comuna Douallo (comitatul Liptó),
prefăcând în cenușă a treia parte din
comună. Au ars vr'o 30 de case împreună
cu toate acc sorțiile lor și vr'o 70 familii
au rămas pe drumuri, fără coperiș și fără
hrană, așa că nenorociții au pornit la cerșit
prin satele dimpregiur, got și flămânzi.

D'asemeni se vestește un incediu și
mai înfricosat din comuna Osorna, unde
focul, nutrit și de un vifor puternic, a pre-
făcut în cenușă 80 de case și lăsând fără
adăpost vr'o 120 de familii. Au perit în fla-
cări și două femei.

Omor și sinucidere. O istorie tra-
gică s'a petrecut ieri (13 l. c.) dimineața
intre oarele 7—8, într'o odăiță de la birtul
„Boul roșu” din Arad. Un chelner anume
George Iovici din loc, în vîrstă de 19 ani,
îndrăgostit într'o fată de 16 ani, anume
Soltész Mariska, fiica unui servitor de la
teatru, s'a hotărit să-și curme vieța îm-
preună cu iubita sa. Încă în seara pre-
cedentă s'au dus amândoi la locul numit,
având un revolver, pentru care fata însăși
cumpărase trei gloanțe de la o prăvălie din
loc. Dimineața, după ce atât țel, cât și
fata au scris mai multe scrisori cătră pă-
rinți și poliție, Iovici a tras un glonț asu-
pra fetei, nimerindu-o tocmai în inimă și
lăsând-o moartă; pe loc, apoi și-a tras și
șie-și un glonț în piept și după o scurtă
suferință a murit și el. Pricina acestei
hotăriri a nenorociților tineri se zice că a
fost dragostea, — bat-o focul s'o bată de
dragoste.

Burl prin Ungaria. In gara căii
ferate de la Oradea-mare au sosit — zic
foile ungurești — Lunia trecută 15 Burl
voinici, cu fețe roșii-brunete, toți purtând
haină scurta îmbumbată până la barbă și
pălării cu bîrduri late. Au fost admirați
de lume multă. Poliția li-a examinat și pa-
sapoartele, cari au fost găsite în regulă și
din ele s'a constatat, că în adevăr erau
Burl. Vorbiau la înțeles nemțește și spu-
neau, că în toial răsboiului și-au părăsit
patria. Acum se duc la București și de
acolo în Rusia.

Noul „Théatre Français”. A doua zi
după catastrofa Parisienii au și început
deja clădirea unui nou teatru în locul ce-
lui ars zilele trecute. Ministru de culte al
Francei Leygues în ședința de Luni a cam-
erei franceze a cerut spre acest scop de
la camera un credit de 2,200.000 franci.
Noul teatru se va pute deschide încă la 14
Iuliu a. c.

ULTIME ȘTIRI

Londra, 13 Martie. Pare că res-
boiul se apropie de șfârșit. Azi dimineață
generalul French a intrat cu cavaleria
sa în Bloemfonteine, fără a întâmpina
vre-o împotrivire. Drumul de fer și te-
legraful spre Transvaal este stricat de
Buri. Fratele presidentului Steyn a fost
arestat de Englezi.

In lupta de alaltderi, la Driefon-
tein, Englezii au avut 70 morți și 320
răniți grav.

Berlin, 13 Martie Germania ar fi dis-
pusă să mijlocească pace între beligeran-
ții din Africa. Numai așa însă, dacă ar ști
că ambele părți dorese aceasta.

Editor: Aurel Popovici-Barcianu.
Red. respons.: Ioan Russu Ștrianu.

H. Rosenblüh și soț, în Arad, Piața-Libertății 19.

Novitățile noastre în stofe de primăvară

au sosit și le avem în asortiment bogat.

Mostre în provincă trimitem gratuit.

Se pot căpăta în mare asortiment: covoare, perdele, plapome, saltele de cea mai bună calitate.

H. ROSENBLÜH și soț, ARAD.

H. ROSENBLÜH și soț, ARAD.

Pânză și pânzături pentru masă, stergare, damasce și stafire (truso) pentru mirese le avem solid confecționate și în asortiment bogat și permanent în deposit.

H. ROSENBLÜH și soț, ARAD.

Giorapi împletiti de robi pentru dame, bărbați și copii, pe lângă toată urcarea continuă a prețurilor, procurându-i în condiții favorabile, îi vindem și mai departe tot cu prețurile cele vechi.

Mănuși glace de Praga pentru dame, cu trei nasturi, părechia . . . . . 85 cr.

Veritabile mănuși de Carlsbad pentru dame, cu patru nasturi, părechia . . . . . 95 cr.

H. ROSENBLÜH și soț, ARAD.

425 1-8

Conducătorul prăvăliei: George Jankovits.

A apărut

Și să află de vânzare la administrația „Trib. Poporului” următoarele opuri:

1.) „Calendarul nostru” — pe 1900. prețul	cor. —.60 fil.
2.) „Amicu Poporului” — de Titus Vuculescu, pretor. Indreptar practic în cauze administrative. Prețul	„ 1.— „
3.) „Lupta pentru drept de Dr. Rudolf Ihering traducere de T. V. Păcățean, prețul	„ 2.— „
4.) „Judecătorile cu jurații” — de Teodor V. Păcățeanu, prețul	„ —80 „
5.) „Libertatea” — de Ioan Stuart Mill, tradusă de T. V. Păcățianu, prețul	„ 2.— „
6.) „Principiile politice”, după Dr. T de Holtzendorf, de T. Păcățianu —prețul	„ 4.— „
7.) „Caractere morale” — exemple și sentințe culese din istoriile și literaturile popoarelor vechi și moderne, de Ioan Popea, profesor în Brașov. Prețul.	„ 2.50 „
8.) „Războiul pentru neatârare” și „Povestea unei coroane de oțel” ambele de George Coșbuc. Prețul Războiului	„ 1.20 „
Prețul „Coroanei”	„ 1.60 „
9.) „Din vremuri apuse” — de Judita Secula născ. Truția — prețul	„ 1.— „
10.) „Vieritul” — de Petru Vancu, prețul	„ 1.— „
11.) „Teoria Dramel” — de Dr. Iosif Blaga. Prețul:	„ 3.60 „
12.) „Juvenilia” — de Sextil Pușcariu. Preț:	„ 1.60 „
13.) „Cuvântări bisericești” — traduse de Ioan Genț. Preț.	„ 5.— „
14.) „Pribeag” — de Ioan Iosif Sceopul, preț	„ 1.50 „
15.) Instrucțiuni populare despre Datorințele și Drepturile purtătorului de dare edate de Vilchelm Niemandz prețul	„ 1.20 „
16.) „Liturgia Stului Ioan Crisostom” (pe note) pentru cor mixt pe 4 voci — de Nicolae Stefu învățator în Arad. Aceasta liturgie conține toate cântările liturgice, ce are să răspundă corul în Dumineci și sărbători. Pe lângă acestea mai conține irnioase priceșne și un adaus de cântece populare. Toate imnele se pot cânta și numai pe 2—3 voci. Prețul unui exemplar s'a redus dela 6 la 5 coroane.	

La comanda să se mai adauge de fiecare op 10 fileri spese postale.